

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՆՆԴԱՄԹԵՐՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՏԱՐՈՒՄՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ

Հ/Հ	Գործողություն	Առաջնահերթության աստիճանը Բ = բարձր Մ = միջին Ց = ցածր	Ակնկալվող արդյունքը	Ցուցանիշը	Վերջնա-ժամկետը	Պատասխանատու կառույցը	Ֆինանսավորման աղբյուրը
1. Ինստիտուցիոնալ դաշտը							
1.1	Սննդամթերքի անվտանգության նորաստեղծ ծառայության, մարզային կենտրոնների, ՊՈԱԿ-ների հզորացում	Բ	Կոմպետենտ լիազոր կառույցի և նրա գործառույթների հստակ ձևակերպում Վերազինված կենտրոնական գրասենյակ և մարզային կենտրոններ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության և ՊՈԱԿ-ների հաստատված կանոնադրության ՊՈԱԿ-ների վերազինում	2011թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ 2011թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	Պետական կառավարման մարմինների զարգացման համապարփակ ծրագիր
1.2	Ծառայության անձնակազմի նշանակում	Բ	Սննդամթերքի անվտանգության ծառայության աշխատանքի վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացման, առաջադրանքների իրականացման, բարելավման, պլանավորման,	Անձնակազմի ընտություն, քաղաքացիական ծառայողների աշխատանքային անձնագրերի կազմում	2011թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն,	

			գնահատման ու հսկողության հնարավորության ապահովում			ՀՀ քաղաքացիական ծառայության խորհուրդ	
1.3	Սննդամթերքի անվտանգության ռազմավարության իրականացման համակարգող խորհրդի ստեղծում ՀՀ վարչապետի նախագահությամբ	Բ	խորհրդի կազմավորում և ներկայացուցչության ապահովում, մասնավորապես, ՀՀ գյուղատնտեսության, առողջապահության, էկոնոմիկայի, արտակարգ իրավիճակների, բնապահպանության նախարարությունների և ծառայության պետի կողմից	ՀՀ վարչապետի որոշում սննդամթերքի անվտանգության համակարգող խորհրդի ստեղծման վերաբերյալ	2011թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
1.4	Ռազմավարության 43-րդ կետով նախատեսված՝ Հայաստանում Եվրամիության խորհրդատվական խմբի ՄԲՍ բնագավառի միջազգային փորձագետների հետ համագործակցությամբ միջգերատեսչական մշտապես գործող աշխատանքային խմբի ստեղծում, որտեղ կընդգրկվեն սննդի անվտանգության, անասնաբուժության, բուսասանիտարիայի բնագավառի մասնագետներ, իրավաբաններ <ul style="list-style-type: none"> Աշխատանքային խմբի մասնագետների վերապատրաստում 	Բ	ԵՄ օրենսդրության մոտեցումների բնագավառում վերապատրաստված մասնագետներ՝ օրենսդրական ակտերի մշակման ունակություններով, հիմնվելով արտադրություն-վերամշակում-իրացում շղթայում ձեռնարկատիրության վրա ազդեցության գնահատականի վրա	Աշխատանքային խմբի ստեղծում	2011թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ 2011-2012թթ.	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	Պետական կառավարման մարմինների զարգացման համապարփակ ծրագիր
1.5	Գյուղատնտեսության և ագրովերամշակման ոլորտների օրենսդրական դաշտը ԵՄ օրենսդրությանը մոտարկման ծրագրի մշակում՝ բացերի վերլուծության հիման վրա հատկապես երեք հիմնական ուղղություններով. այն է ագրովերամշակում, բաշխում և իրացում	Բ	Յուրաքանչյուր մոտարկվող իրավական ակտի հնարավոր ազդեցության ուսումնասիրության հիմքերը ՀՀ օրենսդրությունը ԵՄ օրենսդրությանը մոտարկման գործընթացի առաջնայնությունների սահմանում	Մոտարկման ծրագիր՝ ներառյալ վերջնաժամկետներ, պատասխանատու կառույցներ և պահանջվող ֆինանսական ռեսուրսներ	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն, ԵՄ ԽԽ աջակցությամբ	

1.6	<p>Մոտարկման մանրամասն ծրագրի մշակում ներառյալ վերջնաժամկետներ, պատասխանատու կառույցներ՝ հիմնվելով ԵՄ հրատարակված օրենսդրության ցանկի վրա (Գլուխ 12)՝ սննդամթերքի անվտանգության, անասնաբուժության և բուսասանիտարիայի վերաբերյալ</p>	<p>Բ Յուրաքանչյուր մոտարկվող օրենսդրական ակտի հնարավոր ազդեցության ուսումնասիրության հիմքերը ՀՀ ուղղահայաց և հորիզոնական օրենսդրությունը ԵՄ օրենսդրությանը մոտարկման գործընթացի առաջնայնությունների սահմանում</p>	<p>Մոտարկման ծրագիր՝ ներառյալ վերջնաժամկետներ, պատասխանատու կառույցներ և պահանջվող ֆինանսական ռեսուրսներ</p>	<p>2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ</p>	<p>Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ԵՄ ԽԽ աջակցությամբ</p>	
1.7	<p>Ուսուցման, վերապատրաստման համալիր ծրագրերի մշակում և իրականացում</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ անձնակազմի ուսուցում և վերապատրաստում՝ օրենսդրության բարելավման ուղղությամբ ▪ անձնակազմի վերապատրաստման ծրագրերի մշակում և իրականացում, շարունակական մասնագիտական զարգացման համար անհրաժեշտ միջոցների ապահովում ▪ ծրագրային առաջարկների մշակում և հայտերի պատրաստում՝ սննդամթերքի անվտանգության, անասնաբուժության և բուսասանիտարիայի բնագավառում տեխնիկական և խորհրդատվական աջակցություն ստանալու համար, օգտագործելով ԵՄ տեխնիկական աջակցության միջոցները (TAIEX, 	<p>Բ</p> <p>ԵՄ օրենսդրության («Aqius Communautaire») վերաբերյալ ձեռքբերված գիտելիքներ</p> <p>Պատասխանատու անձնակազմի գիտելիքներ, մշտական ուսուցողական դասընթացների մեխանիզմների մշակում, բարելավված կառավարում</p> <p>ԵՄ օրենսդրության մոտարկման և կիրառման վերաբերյալ տեխնիկական աջակցության տրամադրում</p>	<p>Աշխատանքային խմբի և գյուղատնտեսության ու ագրովերամշակման ոլորտների մոտարկումն իրականացնող վերապատրաստված մասնագետներ</p> <p>ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության համակարգում ուսումնական կենտրոնի ստեղծում</p> <p>Տեխնիկական աջակցության ծրագրերի պատրաստում և իրականացում</p>	<p>Սկսած 2011թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակից, շարունակական</p>	<p>ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ԵՄ ԽԽ աջակցությամբ</p> <p>ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն</p> <p>ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>	<p>Պետական կառավարման մարմինների զարգացման համապարփակ ծրագիր</p>

	Twinning, SIGMA)					
1.8	ՍԲՍ կառավարման վերաբերյալ պետական ու մասնավոր խորհրդատվության համակարգի ստեղծում, որը կընդգրկի սննդամթերքի արտադրության մանրաձախ վաճառք իրականացնողների ասոցիացիաներ, ֆերմերային միություններ, սպառողների խմբեր	Բ	Շահառուների միջև համագործակցության հաստատված կապեր	Համագործակցության մշակված պլաններ	2012թ. հոկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
1.9.	Ծառայության ներքին վերահսկողության (աուդիտ) համար ընթացակարգերի ստեղծում	Մ	Շահերի բախման հավանականության նվազեցում	Գործառույթների հստակ սահմանում	2012թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն
1.10	Միջազգային դոնոր կազմակերպությունների կոնֆերանսի անցկացում	Բ	Հավելյալ ֆինանսական միջոցների հնարավոր ներգրավում ելնելով յուրաքանչյուր դոնոր կազմակերպության առաքելությունից	Բանակցություններ կամ մշակված առաջարկներ ռազմավարության առանձին բաղադրիչների դոնոր կազմակերպությունների աջակցությամբ իրականացնելու վերաբերյալ	2012թ. նոյեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
1.11	Կենդանական ծագման սննդի և անասնակերի անվտանգության վերահսկման հզորացում	Բ	Կենդանական ծագման սննդի և անասնակերի անվտանգության վերահսկման պրակտիկա արդիականացում՝ ԵՄ ՍԲՍ և միջազգային չափանիշներին մոտարկման առումով	Լաբորատորիաների վերապատրաստված անձնակազմ, կենդանիների և սննդի անվտանգության մակարդակի բարձացում և առևտրին նպաստում	2012-2014թթ.	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն
2. Օրենսդրական դաշտը						
2.1	Սննդամթերքի արտադրության ամբողջ շղթայում սննդամթերքի արտադրության ոլորտների և սննդամթերքի	Բ	Ապահովել սննդամթերքի անվտանգությունը և նվազեցնել սննդային գործոնով	ՀՀ օրենսդրության մոտարկում ԵՄ օրենսդրությանը	2012-2014թթ.	Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ԳՆ Պետական կառավարման մար-

	անվտանգության ՀՀ հորիզոնական և ուղղահայաց օրենսդրության մոտարկում ԵՄ սկզբունքներին և պահանջներին և հաստատում (“դաշտից մինչև սեղան” սկզբունքով, ներառյալ առաջնային արտադրությունը, փոխադրումը, պահեստավորումը, մշակումը և մանրածախ վաճառքը), ըստ առաջնային կենդանական ապրանքների ցանկի		պայմանավորված հիվանդությունները			սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ԵՄ ԽԽ աջակցությամբ	մինների զարգացման համապարփակ ծրագիր
2.2.	ՀՀ ուղղահայաց օրենսդրության մոտարկում ԵՄ օրենսդրությանը գյուղատնտեսական կենդանիների, այդ թվում՝ կովերի, ոչխարների, այծերի, խոզերի և ձիերի առողջության և բարեկեցության, ինչպես նաև ձկնարդյունաբերության և մեղվաբուծության ոլորտների՝ հիմնված բացերի վերլուծության վրա	Բ	Կենդանիների, ձկների և մեղունների բարելավված առողջական վիճակ	Կենդանիների, ձկների և մեղունների առողջական բարելավման կանոնների մշակում	2013-2015թթ.	Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ԵՄ ԽԽ աջակցությամբ	Պետական կառավարման մարմինների զարգացման համապարփակ ծրագիր
2.3	Բուսասանիտարիայի ոլորտը կարգավորող և պետիցիոնների կառավարման հորիզոնական օրենսդրության մոտարկում ԵՄ օրենսդրությանը՝ հիմնված բացերի վերլուծության վրա	Բ	Բույսերի առողջության հսկողության և բույսերի պահպանության ապահովում	Բուսասանիտարիայի ներդաշնակեցված օրենսդրական դաշտ	2013թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն,	
2.4	Օրենսդրական փոփոխությունների մշակում ԵՄ արտահանման հնարավորություն ունեցող ապրանքների շուկայահանման համար (բուսական ծագման ապրանքներ, գինիներ, ոգելից խմիչքներ, կենդանի ձուկ, մեղր)՝ ԵՄ սննդի անվտանգության, անասնաբուժության, բուսասանիտարիայի օրենսդրության և բացերի վերլուծության վրա հիմնված	Բ	Թիրախային մթերքների արտահանման զարգացում	Սռաջնային կարևորություն ունեցող թիրախային մթերքների արտահանման համար մշակված օրենսդրական հիմքեր	2013-2015թթ.	Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ գյուղատնտեսության	

						նախարարություն	
2.5	Սահմանային անցման կետերում գործունեության կարգավորում և համապատասխանեցում ԵՄ պահանջներին. ներմուծման վերահսկողության համար պատասխանատու պաշտոնատար անձանց կարգավիճակի ու պարտավորությունների սահմանում	Մ	Սահմանային անցման կետերում գործունեության կարգավորում ԵՄ պահանջներին համապատասխան	Մշակված և ընդունված կանոններ	12.2012թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն,	
2.6	Որսված վայրի կենդանիների և մսամթերքի, ձվի, ձկնամթերքի, կենդանիների ներքին օրգանների, կենդանական ծագման ճարպի, սննդային և կերային հավելումների վերաբերյալ կանոնների լրամշակում և ԵՄ օրենսդրությանը համապատասխանող նորմատիվ իրավական ակտերի մշակում	Ց	Որսված վայրի կենդանիների և մսամթերքի վերաբերյալ իրավական ակտերի նախագծերի համապատասխանեցում ԵՄ ընդունված չափանիշներին	Մշակված և ընդունված կանոններ	2013-2015թթ.	Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն,	
2.7	Ներկրման և արտահանման, տեղափոխման կանխարգելման կանոնների նախագծում ու ընդունում՝ սննդամթերքի անվտանգության և կենդանիների կերերի, կենդանիների առողջության և բարեկեցության կանոնների համապատասխանության հավաստման նպատակով	Մ	Ներկրման և արտահանման տեղափոխման կանխարգելման կանոնների մշակում	Ընդունված կանոններ	2012-2013թթ.	Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ՊԵԿ ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
2.8	Մարդու կողմից օգտագործման համար չնախատեսված երկրորդային կենդանական նյութերի կարգավորման օրենսդրության մշակում	Մ	ԵՄ 1774/2002 կանոնակարգի պահանջների կիրառման ապահովում	Մշակված իրավական ակտեր	2013-2015թթ.	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, Աշխատանքային խումբ	
2.9	Բրդի, մորթու, ոսկորների, եղջյուրների, մաշկի վերամշակման ու միջազգային առևտրի շրջանակներում առողջապահական նորմերի կիրարկում	Ց	Բրդի, մորթու, ոսկորների, եղջյուրների, մաշկի վերամշակման ու միջազգային առևտրի շրջանակներում առողջապահական հավաստագրում	Բրդի, մորթու, ոսկորների, եղջյուրների, մաշկի վերամշակման ու միջազգային առևտրի շրջանակներում առողջապահական	2013-2015թթ.	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն, Աշխատանքային խումբ, ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության	

				հավաստագրման մոտարկված օրենսդրություն		պետական ծառայություն	
2.10	Գենետիկորեն ձևափոխված օրգանիզմների (ԳՁՕ) վերաբերյալ կանոնների բարելավում այն պարունակող սննդի ու կերերի կարգավորման դրույթների ազգային օրենսդրական դաշտում մարդու կյանքի և առողջության, կենդանիների առողջության և բարեկեցության, շրջակա միջավայրի կենսաբազմազանության պահպանության և սպառողների շահերի պաշտպանության համար	Մ	Մարդու կյանքի և առողջության, կենդանիների առողջության և բարեկեցության, շրջակա միջավայրի կենսաբազմազանության պահպանության և սպառողների շահերի պաշտպանության բարձր մակարդակի ապահովում	ԳՁՕ բարելավված կանոններ և պահանջներ	2014թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	<p>ՀՀ բնապահպանության նախարարություն,</p> <p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն,</p> <p>Աշխատանքային խումբ,</p> <p>ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն</p>	

3. Ախտորոշման կարողություններ և լաբորատոր գործունեություն							
3.1	<p>Լաբորատորիաների ցանցի ստեղծման մեխանիզմների մշակում և անհրաժեշտ մարդկային ու տեխնիկական ռեսուրսների հստակ հատկորոշում</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ներկա իրավիճակի, այդ թվում՝ մարդկային ու տեխնիկական ռեսուրսների գնահատում ▪ Բացերի գնահատում, կարիքների վերլուծություն ▪ Հնարավորությունների ուժեղացում 	Բ	Լաբորատոր աշխատանքի որակի բարելավում	Լաբորատորիաների ցանց ստեղծելու համար կարիքների բացահայտում և մեխանիզմների մշակում	2012թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	<p>ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն,</p> <p>ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն</p>	Պետական կառավարման մարմինների զարգացման համապարփակ ծրագիր
3.2	Սննդի անվտանգության ոլորտում անհրաժեշտ լաբորատոր փորձաքննությունների ցանկի մշակում և պետական ու մասնավոր լիազոր ու կոմպետենտ լաբորատորիաների ընտրություն	Բ	Փորձաքննությունների ցանկի պատրաստում	Լաբորատոր փորձաքննությունների ցանկ Լիազոր ու կոմպետենտ լաբորատորիաների ցանկ	2011թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
3.3	Ծառայության վերահսկողության ոլորտում	Բ	Կառավարման արդյունավետու-	Լաբորատորիաների	2012թ.	ՀՀ ԳՆ	

	գտնվող լաբորատորիաների ֆինանսավորման վերահսակարկ		թյուն, (անհրաժեշտության դեպքում) անձնակազմի քանակի նվազեցում և շահագործման ու սարքավորման պահպանության ծախսերի խնայողություն	աուդիտ	դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
3.4	Անասնաբուժական ազգային լաբորատորիայի վերակազմավորում որպես վերահսկողություն իրականացնող (ռեֆերենտ) լաբորատորիա՝ գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների և վարակների, մասնավորապես ԿԱՄԿ-ի հիվանդությունների ախտորոշման և մշտադիտարկման մասով	Մ	Հիվանդությունների ախտորոշման համապատասխանություն ԿԱՄԿ հրապարակված ժամանակացույցին	Հիվանդությունների ախտորոշում և ծանուցում	2013թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	Պետական կառավարման մարմինների զարգացման համապարփակ ծրագիր
3.5	Ծառայության վերահսկողության ոլորտում գտնվող լաբորատորիայի միջազգային հավատարմագրում (ISO/IEC 17025)	Մ	Լաբորատորիաների հավատարմագրմանն ուղղված ուղեցույցներ, միջոցառումներ ու ժամանակացույց	ISO/IEC 17025 ստանդարտով հավատարմագրված լաբորատորիա	2012թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
3.6	Սննդամթերքի անվտանգության, վնասակար օրգանիզմների բացահայտման և թունաբանական լաբորատորիաների կարողության բարելավում պեստիցիդների, մնացորդների, կարանտին վնասակար օրգանիզմների և աղտոտող նյութերի ստուգման համար	Մ	Սննդամթերքի ու կերերի անվտանգության ապահովում	Լաբորատոր վերահսկողության հզորացված համակարգ	2013թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
3.7	Ներմուծվող ու տեղական արտադրության սննդամթերքում պեստիցիդների մնացորդների, վնասակար օրգանիզմների, անասնաբուժական մնացորդների, ալերգենների, սննդային հավելումների և գենետիկորեն ձևափոխված օրգանիզմների (ԳՁՕ) վերահսկողության իրականացման համար մոնիթորինգային ծրագրերի մշակում	Մ	Ներմուծվող ու տեղական արտադրության սննդամթերքի վերահսկողության բարելավում	Մշակված մոնիթորինգային ծրագրեր	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	

3.8	Անասնաբուժության, բույսերի պաշտպանության, բուսասանիտարիայի, թունաբանության, կարանտին վնասակար օրգանիզմների և սննդամթերքի անվտանգության լաբորատոր անձնակազմի վերապատրաստում և որակավորում	Բ	Վերապատրաստման ծրագրերի կայունության ապահովում	Վերապատրաստված անձնակազմ	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ, Շարունակական	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
4. Ռիսկի գնահատում							
4.1	Ռիսկի գնահատման գիտական կենտրոնի ստեղծում	Բ	Սննդի անվտանգության ոլորտում ռիսկի վրա հիմնված միջոցառումների իրականացում	Ռիսկերի վերլուծության վրա հիմնված որոշումներ	2012թ. սեպտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
4.2	Տարեկան գործողությունների ծրագրի մշակում, ներառյալ ուղեցույցեր՝ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ստուգումների, մոնիթորինգի ու հետազոտման ծրագրերի մեթոդոլոգիայի վերաբերյալ ▪ վնասակար օրգանիզմների ռիսկերի գնահատման մեխանիզմների և մեթոդաբանության վերաբերյալ՝ հիմք ընդունելով բուսասանիտարական միջոցառումների համապատասխան միջազգային ստանդարտները (ISPM11 և ISPM2) և ԵԲՊԿ առաջարկությունները 	Բ	Առաջնային խնդիրների սահմանում և ծախսերի արդյունավետության գնահատում	Առաջին տարվա ծրագրի մշակում	2012թ. օգոստոսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	Պետական կառավարման մարմինների զարգացման համապարփակ ծրագիր
4.3	Գուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների կանխարգելմանն ու վերացմանը նպաստող համակարգի հետազոտում և նախագծում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով զոոնոզների	Մ	Հիվանդությունների վերացման արդյունավետության ապահովում	Հիվանդությունների վերացման ու ֆինանսավորման պլան	2013թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
4.4	ՍԿՇԱՀ-ի (RASSF) տեղեկատվության փոխանակման համակարգչային ցանցի մոդելի մշակում և կիրարկում կենտրոնական ու մարզային սննդի անվտանգության համար պատասխանատու կառույցների միջև	Բ	Տեղեկատվության փոխանակման մոդելի ստեղծում, ժամանակին ծանուցումների ապահովում	Շտապ ահազանգման գործող համակարգ	2012թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	

4.5	ԿԱՄԿ-ի կողմից սահմանված ցամաքային ու ջրային կենդանիների հիվանդությունների վերաբերյալ ռիսկերի գնահատման հաշվետվության մշակում ու ներկայացում ԿԱՄԿ, ինչպես նաև համապատասխան ծանուցագրի ներկայացում ԱՀԿ-ի քարտուղարությանը	Մ	Գիտականորեն հիմնավորված հաշվետվություններ	Շտապ ահազանգման հնարավորություն	2013թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
4.6	Վնասակար օրգանիզմների ռիսկի վերլուծության ընթացակարգերի մշակում	Բ	Գիտականորեն հիմնավորված ռիսկերի կառավարում	Մշակված ընթացակարգեր	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
4.7	Վնասակար օրգանիզմների ռիսկի վերլուծության տեղեկատվության պահպանման համակարգչային համակարգի ստեղծում	Մ	Տեղեկատվության վերլուծության հիմքերի ապահովում	Տվյալների գործող բազա	2013թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
4.8	Հանրության իրազեկման ծրագրի իրականացում հանրությանը առողջապահության, սննդային հիգիենայի, բուսասանիտարիայի և սննդի անվտանգության մասին տեղեկություններ տրամադրելու նպատակով	Ց	Սննդի անվտանգության վերաբերյալ հանրության իրազեկման մակարդակի բարձրացում, ծառայության ու հասարակության միջև կապերի ու համագործակցության ամրապնդում	Ինտերնետային կայք, որը կընդգրկի թե՛ գիծ և հանրության կողմից մեկնաբանությունների ներկայացման հնարավորություն	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
4.9	Կարանտին վնասակար օրգանիզմների ռիսկերի գնահատման հաշվետվության մշակում և ներկայացում Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության (ՊԳԿ (FAO)) Բույսերի պաշտպանության կոնվենցիայի քարտուղարությանը, ինչպես նաև համապատասխան ծանուցագրի ներկայացում ԱՀԿ քարտուղարությանը	Բ	Կարանտին վնասակար օրգանիզմների ռիսկերի գնահատում	Հաշվետվությունների ներկայացում ՊԳԿ և ԱՀԿ	2013թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
5. Կենդանիների առողջություն և բարեկեցություն							
5.1	Անկանխատեսելի իրավիճակների կառավարման պլանների մշակում ԿԱՄԿ սահմանած առաջնային վտանգավորության կենդանիների հիվանդությունների	Բ	Արտակարգ իրավիճակների դեպքում արագ արձագանքման ապահովում	Անկանխատեսելի իրավիճակների կառավարման պլանների ընդունում	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն	

	վերահսկողության և/կամ ոչնչացման նպատակով					ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
5.2	Համակարգչային տվյալների բազայի ստեղծում գյուղատնտեսական կենդանիների, վերջիններիս պահման վայրում առկա բոլոր միավորների, գոյություն ունեցող ձկնարդյունաբերական հիմնարկների և մեղվաբուծարանների գրանցման համար	Բ	Տվյալների վերլուծության համար անհրաժեշտ փաստաթղթավորված հիմքեր	Համակարգչային ծրագիր, տվյալների բազա	2013թ. մարտի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
5.3	Գյուղատնտեսական կենդանիների հաշվառման (դաճվածքների/ականջի պնակների, անձնագրերի) ուղեցույցի մշակում	Բ	Գյուղատնտեսական կենդանիների հաշվառման նախապատրաստում՝ առաջնայնություն տալով խոշոր եղջերավորներին	Մշակված ուղեցույցներ	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ գյուղատնտեսու- թյան նախարարություն	
5.4	Կենդանիների Վտանգավորության բարձր աստիճանի հիվանդությունների (տուբերկուլյոզի, բրուցելյոզի, լեյկոզի, ԿՍԷ, ՏՍԷ, սալմոնելյոզի) կանխարգելման ու վերահսկողության ռազմավարական պլանի մշակում և ընդունում	Բ	Տուբերկուլյոզի, բրուցելյոզի, լեյկոզի, ԿՍԷ-ի, ՏՍԷ-ի, սալմոնելյոզի կանխարգելման ու վերացման համար ռազմավարական հիմքեր	Վտանգավորության բարձր աստիճանի հիվանդությունների կանխարգելման մշակված պլան	2015թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
5.5	Գյուղատնտեսական կենդանիների փոխադրման համար նախատեսված տրանսպորտային միջոցների և տեխնիկայի գրանցման համակարգչային ծրագրի մշակում	Ց	Գյուղատնտեսական կենդանիների փոխադրման համար նախատեսված տրանսպորտային միջոցների և տեխնիկայի գրանցում	Գյուղատնտեսական կենդանիների փոխադրման համար նախատեսված տրանսպորտային միջոցների և տեխնիկայի տվյալների շտեմարան	2014թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն, ՀՀ գյուղատնտեսու- թյան նախարարություն	
5.6.	Կենդանիների ներմուծման/արտահանման և տարանցման վերահսկողության պլանի բարելավում, հատուկ դրոյթներ նախատեսելով արտահանմանը նախորդող ստուգումներին	Բ	Կենդանիների արտահանման/ներմուծման և տարանցման ուղեցույցի մշակում	Վերահսկողության հաշվետվություններ	2012թ. հունվարի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	

5.7.	Միջազգային պարտավորություններից ելնելով ԱՀԿ-ին ԿԱՄԿ կենդանիների հիվանդությունների տարածման կամ համաճարակների դեպքում ծանուցումների ներկայացման պատասխանատվության ու խիստ ներքին ընթացակարգերի սահմանում	Ք	Կենդանիների մոտ արձանագրված հիվանդությունների դեպքերի թափանցիկության ապահովում	Սահմանված դրույթների կիրարկում	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	Պետական կառավարման մարմինների զարգացման համապարփակ ծրագիր
5.8.	Անասնաբուժական դեղամիջոցների գրանցման պարզեցված մեխանիզմի մշակում	Մ	Անասնաբուժական դեղամիջոցների գրանցման մեխանիզմի բարելավում	Անասնաբուժական դեղամիջոցների գրանցում	2012թ. նոյեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն	
5.9.	Հայաստանի Հանրապետության տարածքի գոտիավորման ու շրջանների բաժանելու վերաբերյալ հաշվետվության պատրաստում և ներկայացում: Հաշվետվությամբ արձանագրվում է ԿԱՄԿ սահմանված ցամաքային ու ջրային կենդանիների հիվանդությունների առկայությունը, տարածվածությունը կամ բացակայությունը և համապատասխանաբար կազմվում է ծանուցագիր, որը ներկայացվում է ԿԱՄԿ և ԱՀԿ քարտուղարություն	Ց	Կենդանիների մոտ արձանագրված հիվանդությունների վերլուծություն	Հաշվետվության ներկայացում ԿԱՄԿ և ԱՀԿ	2013թ. հոկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
5.10	Անասնաբուժական խորհրդի ստեղծում ոլորտի արհեստավարժ մասնագետների ներգրավմամբ	Ց	Անասնաբուժության միջոցառումների իրականացման և որոշումների ընդունման գործում բարձր արհեստավարժություն	Ստեղծված անասնաբուժական խորհուրդ	2013թ. նոյեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
5.11	Կենդանիների հիվանդության վերահսկողության և փոխհատուցման հիմնադրամի ստեղծում	Մ	Փոխհատուցման մեխանիզմի կիրառում	Ստեղծված հիմնադրամ	2015թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն	

6. Բուսասանիտարիա

6.1	Արտադրական տարածքներում (հողատարածքներում) բույսերի առողջության ստուգումների անցկացման	Մ	Բուսասանիտարական վերահսկողության համակարգի բարելավում	Ընդունված ուղեցույցներ	2013թ. հունիսի երրորդ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության	
-----	--	---	---	------------------------	-----------------------	---------------------------------	--

	ընթացակարգերի/ուղեցույցի մշակում				տասնօրյակ	պետական ծառայություն	
6.2	Վնասակար կարանտին օրգանիզմներից զերծ տարածքների, երկրի տարածքում առկա հատուկ վնասակար օրգանիզմներից ազատ տարածքների սահմանման ուղեցույցի մշակում	Մ	Վնասակար կարանտին օրգանիզմներից զերծ տարածքների սահմանման մեխանիզմների մշակում	Ընդունված ուղեցույցներ	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
6.3	Տեսուչների համար վնասակար օրգանիզմների ախտորոշման և հատուկ տեսակների վերահսկողության ընթացակարգերի ուղեցույցների և ձեռնարկների մշակում	Բ	Բուսասանիտարական վերահսկողության համակարգի բարելավում	Ընդունված ուղեցույցներ	2012թ. օգոստոսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
6.4	Վնասակար օրգանիզմների վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացման համակարգի ընթացակարգերի մշակում ընդգրկելով՝ <ul style="list-style-type: none"> - վնասակար օրգանիզմների հայտնաբերում - ձեռնարկված միջոցառումներ - խախտումների գրանցում/ խախտումների դեպքերում հաշվետվությունների համար պատասխանատու կոնտակտային անձի նշանակում 	Բ	Վնասակար օրգանիզմների վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացման մեխանիզմի մշակում	Ժամանակին ծանուցումների և հաշվետվությունների ներկայացում	2013թ. հոկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
6.5	Վնասակար օրգանիզմների վերացման ընթացակարգերի մշակում	Ց	Վնասակար օրգանիզմների վերացման մեխանիզմի մշակում	Մշակված ընթացակարգեր	2013թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
6.6	Տեսուչների համար հսկողության ու մոնիթորինգի տարեկան պլանների մշակում հիմք ընդունելով բուսասանիտարական ռեգիստրի (հաշվառման) տվյալները	Բ	Բուսասանիտարական մոնիթորինգի որակի բարելավում	Մշակված տարեկան պլաններ	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
6.7	Բուսասանիտարական հաշվառման համակարգի վարում	Բ	Արտադրական տարածքներում բուսասանիտարական ժամանակին վերահսկողություն	Հաշվառման տվյալների բազա	2012թ. հունիսի երրորդ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության	

					տասնօրյակ	պետական ծառայություն	
6.8	Վնասակար օրգանիզմների հետազոտման/մոնիթորինգի տվյալների բազայի վարում	Բ	Վնասակար օրգանիզմների արդյունավետ մոնիթորինգ	Տվյալների բազայի լրացում	2012թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
7. Սննդի անվտանգություն համապատասխանությունը և սննդի վերամշակման տարածքները							
7.1.	Հիմք ընդունելով ՎԱՎԿԿՀ (HACCP) սկզբունքները մշտական աշխատանքային ընթացակարգերի բարելավման, միկրոկենսա- բանական վերահսկողության ու արդյունավետ պաշտոնական հսկողության համակարգերի ստեղծման, արձանագրությունների ու հաշվե- տվությունների համակարգի պահպանման նպատակով ՎԱՎԿԿՀ (HACCP) համակարգի ներդրման ուղեցույցների մշակում	Մ	ՎԱՎԿԿՀ (HACCP) սկզբունքների իրականացում հիմք ընդունելով Codex Alimentarius-ը	ՎԱՎԿԿՀ սկզբունքների վրա հիմնված ծեռնարկներ	2014թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
7.2	Ուղեցույցի մշակում և ընդունում սննդի ամբողջ շղթայով հետազոծելիության ապահովման նպատակով	Մ	Սննդի շղթայի հետազոծելիության ապահովում	Սննդի շղթայի հետազոծելիության ուղեցույց	2013թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
7.3	Արտադրողների և վերամշակողների համար անհրաժեշտ <ինքնաստուգման> համակարգի (ներառյալ՝ ՎԱՎԿԿՀ) պարտադիր պահանջների մշակում	Ց	Սննդի շղթայի հետազոծելիության ապահովում	<Ինքնաստուգման> համակարգի (ներառյալ՝ ՎԱՎԿԿՀ) իրականացում	2014թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
7.4	Սննդամթերքի պիտակավորման կանոնների մշակում, ինչպես նաև սննդամթերքի գովազդմանն ու ներկայացմանն առնչվող հարցերի կարգավորում	Բ	Սննդամթերքի որակի տվյալները պարունակող պիտակավորում	Սննդամթերքի պիտակավորման կանոնների մշակում	2012թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ գյուղատնտեսու- թյան նախարարության ՀՀ առողջա- պահության նախարարություն՝ սննդամթերքի բուժիչ հատկությունների	

						և հատուկ նշանակության սննդամթերքի գովազդի մասով	
7.5	Մենդային գործոնով պայմանավորված հիվանդությունների արձանագրման տվյալների բազայի բարելավում և դասակարգում ըստ քիմիական, միկրոկենսաբանական, թունաբանական կամ այլ վնասակար հատկությունների	Ց	Հանրապետությունում սննդային գործոնով պայմանավորված հիվանդությունների վերահսկողություն	Մենդային գործոնով պայմանավորված հիվանդությունների գրանցման տվյալների բազա	2014 թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն՝ տվյալների փոխանակման մասով,	
7.6.	Մնացորդների մոնիթորինգի իրականացման ազգային ծրագրի մշակում հատուկ ուշադրություն դարձնելով ձկնարդյունաբերությանը՝ հաշվի առնելով ԵՄ 96/23 դիրեկտիվի պահանջները	Բ	Մննդում հնարավոր մնացորդների ռիսկի գնահատում	Մնացորդների մոնիթորինգի ծրագիր	2011թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
8. Միս – որսված վայրի կենդանիներ - և մսամթերք							
8.1	Օգտագործման համար ոչ պիտանի նյութերի հայտնաբերման և առգրավված վտանգավոր նյութերի ոչնչացման ու մեկուսացման ուղեցույցի նախագծում	Մ	Օգտագործման համար ոչ պիտանի նյութերի արդյունավետ և պատշաճ հայտնաբերում և առգրավված վտանգավոր նյութերի մեկուսացում ու ոչնչացում	Մշակված ուղեցույցներ	2015թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
8.2	Թարմ մսում առկա տրիխենելեզի հետ կապված ռիսկերի կառավարման ուղեցույցի մշակում	Բ	Թարմ մսում առկա տրիխենելեզի հետ կապված ռիսկերի պաշտոնական ստուգման արդյունավետ մեխանիզմ	Մշակված ուղեցույցներ	2015թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
9. Կերերի անվտանգություն ու համապատասխանություն							
9.1	Կերերի պատրաստման ու օգտագործման ներառյալ հավելումների ու բուժիչ սննդային միջոցների օգտագործման կանոնների	Մ	Կերերի որակի բարելավում	Մշակված կանոններ	2012թ. դեկտեմբերի երրորդ	ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության	

	մշակում				տասնօրյակ	պետական ծառայություն	
9.2	Կերերի պատրաստման համար օգտագործվող հումքի հիգիենիկ որակի երաշխավորում	Մ	Կերերի պատրաստման համար օգտագործվող հումքի հիգիենիկ որակի երաշխավորում	Համապատասխան դրույթների կիրարկում	2014թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
10. Սահմանային հսկիչ կետեր							
10.1	Սահմանային հսկիչ կետերում իրականացվող գործունեության արդյունավետության բարձրացում <ul style="list-style-type: none"> սահմանային հսկիչ կետերում վերահսկողության կատարման ձեռնարկի մշակում սահմանային հսկիչ կետերի բարելավված տարածքներ, հնարավորություններ, միջոցներ 	Բ	Ընդհանուր վերահսկողության, արտահանման/ներմուծման/տար անցման, կարանտին պահանջ- ների կատարման, նախա և հետ ներմուծմային ստուգումների արդյունավետության և որակի բարձրացում	Մշակված ձեռնարկ, բարելավված պայմաններ և միջոցներ	2013թ. հունիսի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	
10.2	Սահմանային հսկիչ կետերում ներմուծման և արտահանման գործընթացներին առնչող տեղեկատվության հոսքը ապահովող տվյալների բազայի ստեղծում	Բ	Վերլուծության տեղեկատվության առկայություն	Ստեղծված տվյալների բազա	2013թ. դեկտեմբերի երրորդ տասնօրյակ	ՀՀ ԳՆ աննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն	

